

KURJER WARSZAWSKI.

D. 19. Kwietnia. — Rok 1843.
Środa.

№ 104.

Jutro, Ś. Sulpicjusz.
v. s. Wielki Czwartek.

Za zbrodnie morderstwa i podpalenia, Franciszek *Woliński* wyrokiem Sądowym na śmierć skazany, który to wyrok Manifestem z d. 18 Kw: 1841 r. na dożywotnie warowne więzienie zmienionym został; gdy tenże *Woliński* prosił o ulaskawienie, Najjaśniejszy PAN nie znalazł powodów ulaskawienia. — Prokuratorja Ilna ogłosiła konkurs na wakujący urząd Asesora Prokuratorji, z pensją rocz: 600 r. s. — Magistrat Miasta Warszawy ponowił ogłoszenie, iż tak do budowy domów, iak reparacji, nie wolno używać iak ukwalifikowanych Majstrów. — Pograżony w smutku Mąż z Córkami, po zeszedł z tego świata Eufrozynie z Kamińskich *Siewielńskich*, zaprasza Przyjaciół i Znaomych na exportację zwłok Jej w dniu dzisiejszym o godzinie 4tej po południu z Kościoła XX. Dominikanów, na smętarz Powązkowski odbyć się mającą. — Onegdaj w 2gie Święto Wielkanocne odbyło się Święcone w Instytucie *Osierociatych Wychowanców Tow: Dobroczy* w obec Dostojnej Protektorki, Prezesa Administracji, gorliwych Opiekunek i Członków. 40tu sierot starszych miejscowych, przeszło 20 młodszych do 30tu terminatorów byłych Uczniów Instytutowych, dobrem odznaczających się postępowaniem, zgromadziło się o godz: 1szej z połud: w obszernej sali około stołów hojnie zastawionych różnym rodzajem pieczywa i innych pokarmów w tej porze używanych. Był to dar Dobroczyzny Opiekunek i Członków, do czego znacznie przyczynili się Panowie *Cukiernicy* znani z szlachetnych uczuć serca. Te dary pobożogostawił miejscowy Kapelan i wymownie przemówił do obecnych, trafnie zastosowując miejsca Pisma Sgo niniejszej okoliczności, wycisnął niejedną łzę Dobroczyńcom, nieiedno pobożne postanowienie obudził w sercu młodzieży. Następnie sieroty miejscowe odśpiewały Pieśń o Zmarłych WYSTANIU PAŃSKIM churem. Tymczasem czynne Opiekunki pod przewodnictwem dostojnej Protektorki przygotowywały dla każdego stoso-

wy podział. Był to widok wspaniały i rozrzucający patrzeć na te Panie, iak z słodkim wyrazem na twarzy z dobrocią niewypowiedzianą, iakby Matki własne częstowały dzieci. Resztki zebrane posłużą do uczęstowania ieszcze przez kilka dni następnych samych odznaczających się wzorowem postępowaniem Wychowanców, którzy podług zasad przyjętych, we wszystkim mają wyłączość lub pierwszeństwo. — Zebrane grono Przyjaciół w dniu drugim Świąt Wielkiejnocy w domu Szanownego Weterana Nauczyciela muzyki, na popis Jego młodych Uczniów i Uczennic w kształcie Koncertu ułożony, wywiezując się tej młodzieży za uprzyemnienie Im kilku chwil, złożyli w Redakcji Kurjera zebraną między sobą kwotkę zł. 36 gr. 21, przeznaczając w uinieniu tejże młodzieży od C. S., W. S., O. B., J. B. i K. G. na 3 równe części: Ochronę ubogich dzieci, Osierociatych Wychowanców Tow: Dobroczyńności, i na Dom Starców Wyznania Ewangel: po zł. 12 gr. 7. Złożono oraz od D. W. dla Wychowanców Towarzystwa Dobroczyńności zł. 2. — Wirtuoz *SejmurSchif* (Szysz) wyjeżdża do *Plocka* dla dania tamże Koncertu. Onegdaj w Fabryce fortepjanów P. *Zdrodowskiego* w obec utalentowanych Muzyków wykonywał celniejsze dzieła tak własne iak i najsławniejszych Kompozytorów. — Majster *Szwęcki*, lat 73 liczący, w iednym z domów przy ulicy Głębokiej zamieszkały, onegdaj wracając z Kościoła usiadł dla wypoczynku przed bramą Szpitalu Sgo *DUCHA*, gdzie życie nagle zakończył. — I dnia wczorajszego na placu *Krasieńskim* było kilka tysięcy widzów. Gdy onegdaj wieczorem z tego placu puszczone Balon gorejący, wielu okolicznych mieszkańców mniemało że wrócił *Kometa*. — Kurs wczorajszy: Listy zast: nowe za 100 zł., r. s. 14 k. 78 (zł. 98 gr. 16); kupon kopie: 19/3. — Wczoraj w Wielkim Teatrze w 3cim akcie *Jezióra Wieszczek*, przywołany JP. *Debrski*.

Z *Petersburga*. — RESKRYPT CESARSKI, dany

na imię J. C. W. W. Xcia MICHAŁA PAWŁOWICZA. *Wasza Cesarzowska Wysocki.* „Pragnąc podnieść wojskowe zakłady wychowania na stopień podobnej doskonałości, poddałem je w 1831 roku pod główne Zwierzchnictwo Wasze. Jednastoletni zarząd Wasz w zupełności usprawiedliwił wszystkie Moje oczekiwania. Pośród niezliczonych prac ku wypełnieniu innych ważnych, włożonych na Was obowiązków, zakłady wojskowe wychowania były stale przedmiotem czynnej, niezmordowanej pieczołowitości Waszej. Najwyższy pobłogosławił waszym staraniom. Pod głównem Zwierzchnictwem Waszem zakłady wojskowo-uczebne stawią pocieszający przykład oddzielnego zarządu, który zjednał i powszechną ufność i wdzięczność powszechną. Powiększone w liczbie i w wewnętrznym urządzeniu, corok wyraźnie doskonałać się, zakłady te dały już armii we wszelkich rodzajach broni Oficerów gorliwych, moralnych, ukształconych i zdolnych. Ze wszystkich krańców Państwa słyszę głosy błogosławieństwa ojców i matek za rodzicielską pieczę Waszą o ich dzieciach i za chrześcijańskie oświecenie, tudzież prawdziwie ruskie udzielone im wychowanie. Teraz WASZA CESARSKA WYSOKOŚĆ w przecznej troskliwości Swojej, pragnąc utrwalić pomysłność poufanych Wam zakładów i na przyszłe czasy, ułożyliście dla ich zarządu szczegółową Ustawę, osnowaną na zasadach głęboko obmyślanych i w zupełności godną icj wzniesłego celu. Ustawą tą, odpowiadającą wszystkim warunkom wzorowego zarządu, nie wymaga się od Skarbu żadnych nowych wydatków, mimo to, że przedmioty podwładne pomnożyły się nadzwyczaj i liczba nawet zakładów w ciągu 11to-letniego zarządu Waszego powiększyła się prawie o trzy razy w miarę dawniejszej. Z najwyższem zadowoleniem zatwierdziwszy tę Ustawę i udziałnym Ukazem danym obok niniejszego do Rządu: Senatu uznając za stosowną rozszerzyć zakres praw Rady wojskowych zakładów wychowania, polecam Wam przyprowadzić tę Ustawę niezwłocznie do skutku. Mam pewność, że czynne działanie prawideł, Ustawą przepisanych, pod pieczołowi-

tem Zwierzchnictwem Waszem, posłuży ku większemu postępowi zakładów, tyle sercu Memu bliskich i poczytnie Sobie za najprzyjemniejszy obowiązek wynurzyć Wam tak za obecny wyborony stan wszystkich gałęzi tego zarządu, iak i za wzorowy układ nowej Ustawy, Moję zupełną serdeczną, i nieograniczoną wdzięczność.” Na oryginale własną J. C. Mości ręką podpisano: MIKOŁAJ. W S. Petersburgu 25go Marca 1843. — 21go Marca, wszyscy Urzędnicy Ministerstwa Oświecenia mieli zaszczyt złożyć P. Ministrowi, Rzeczywistemu Radzcy Tajnemu *Uwarow*, powinnować swoje z okoliczności spełnienia się perjodu lat 10ciu od czasu iak stanął na czele tego wydziału, perjodu oznaczonego mnogimi i świetnemi postępami, tudzież pożytecznemi nowościami, wprowadzonymi tak w części naukowej, iak i w metodzie uczenia.

Z Rygi donoszą pod dniem 6 b. m., że *Dziwna* puściła; ale i tam tak iak i u nas niskosć wody spławom przeszkadza.

Anglja. — Rozwiązanie Królowej spodziewane jest w połowie b. m.; 4ch Lekarzy i Mamka Pani *Lilly* są na pogotowiu. — P. *Wilhelm Colton* (Kotn) mianowany Gubernatorem Banku angielski. — 73-letni Poeta *Wordsworth* (Uordsuors) za wstawieniem się Pana *Rob: Peel* (Pil) w miejsce zmarłego Pana *Southey*, mianowany Poetą laureatem. — P. *Henson* wynalazca nowej maszyny do latania, za pomocą której w 2 dni chce udać się z *Londonu* do *Bombry*, odbędzie pierwszą próbę między 10tym a 20tym Maja. — I Jenerał *Shelton* który po wyjściu z niewoli afgańskiej stawiony był przed sądem wojennym, został przez tenże uniewinnionym. — Pierwszego tygodnia po otworzeniu tunelu około 100,000 osób przechodziło przez tę drogę pod *Tamizą*.

Belgja. — Jeden z wygnańców politycznych P. *Van Praet* z niedostatku wrócił z *Lil* do *Belgji*, gdzie stawiał się iako więzień. Jego zamiarem było udać się z Panem *Vandermereu* do *Brzylji*, ale tenże mu odmówił. Rząd wysłał go z *Ostendy* do *Anglji* i zaliczył mu małą kwotę na opędzenie pierwszych potrzeb. — Dozorca wię-

zienia *Storfs* który skazany był na rok więzienia za ucieczkę Jenerała *Vandersmissen*, został przez Króla zupełnie ulaskawiony.

Francja. — W Izbach prawodawczych ma być przedstawiony wniosek, aby Rady osadnicze były zniesione, aby osady były zastępowane w Izbach przez Deputowanych, i aby Murzyni w tychże osadach zostali wyzwoleni. Osady zaś mają przejść z pod Ministerstwa marynarki pod Ministerstwo spraw zagr., które otrzyma dawny tytuł: „Ministerstwo stosunków zagranicznych.” — 28go Lutego ieszcze 9-kroć dało się uczuć w *Gwadalupie* trzęsienie ziemi, bez zrządzenia szkód dalszych. Oba dzienniki tamecznej osady ieszcze nie zaczęły wychodzić. — Rząd Francu: z pewnością wysłał Posła do *Chin*.

Hiszpanja. — Rząd stara się unieważnić wybór *Infanta Don Franciszka*, nawet wybór Pana *Argueles* będzie atakowany. — W miejsce *Don Franciszka Narvaez*, *P. Rodil* mianowany Senatoren. — Majątek Królewski w gotowiznie z. r. dochodził 57,357,829 realów. *

Niemcy. — Xże Następca *Koburgski* z swoją Małżonką, oraz Xże *Ferdynand* z swemi Synami *Xiążętami Augustem i Leopoldem* 9go b. m. wyjechali z *Gotha* do *Paryża*. — Na jednym z terazniejszych Sejmów prowincji *Pruskich* trwały narady nad projektem czy kara śmierci ma trwać iak dotąd, czy na zawsze ma być uchyloną. Za utrzymaniem kary śmierci było głosów 22, a za uniesieniem 25. Także podano projekt czy utrata szlachectwa ma należeć do kary dla winowajców.

Szwajcarya. — Przy kopaniu studni w *Arau*, w głębokości 12tu stop, odkryto drogę której budowa i kilka monet *rzymskich*, dała poznać że to musiała być dawna droga *rzymska* z *Windsz* do *Olten*.

Włochy. — Oficerowie flotylli *amerykańskiej* pod dowództwem Komodora *Morgan* znajdujące się w porcie *Genui*, 24go z. m. wyprowadzi na cześć tamecznego Gubernatora *regatte* (wyścigi łódkami). — Ojciec *Sty* pomimo swoich lat 78 i ciągłej słabości zdrowia, osobiście ieszcze zajmować się pracami dla spraw państwa. — Grand

hiszp: Marszałek de *Osaguas* Hrabia *Albateri* i *Placencji*, 24go z. m. umarł w *Rzymie*.

Rozmaitości. — Wiedeńskie pisma udzielały następujące interesujące szczegóły o Cesarzu *Józefie IIgm.* Miasło *Linu* w latach 1783 i 1786 miało szczęście posiadać w swoich murach tego Cesarza. Monarcha zwykle przemieszkował w hotelu pod białą gęsią, niedaleko od bramy *Ober-Wasserthor*. Na pamiątkę tego szczęsnego zdarzenia, zachował zawsze portret Cesarza w pokoju w którym mieszkał. Nie raz Monarcha pokazywał się Publicznosci (bo zwykł był zawsze sam przekonywać się o wszystkim), tłum ludu cisnął się około niego. Zniecierpliwiony takim natęctwem, zapytał się czy to był iaki dzień świąteczny w tem mieście? Gdy mu odpowiedź dał przeciwną, nakazał tonem dosyć cierpkim, aby wracano do pracy. Kiedy Cesarz chodził do Kościoła, przygotowano mu bogato ustrojone krzesło, lecz Monarcha usunął je, mówiąc: Przed BOGIEM iesteśmy wszyscy równi. Oberżysta tego hotelu miał sługę garbatego, niezgrabnego, nazwiskiem *Adam*, który umiał szczególnie dobrze kierować koniami. Nie raz Cesarz wyjeżdżał, zawsze go woził, i tak doskonale swoją służbę odbywał, iż Cesarz przyrzekł mu swoją łaskę. *Adam* uszczęśliwiony, prosił Monarchę aby go uwolnił od wojska. *Józef* uśmiechając się rzekł do proszącego: Aby cię przekonać iż chcę ci przysłużyć się, oto weź ten mały upominek i dał mu 12 dukatów. *Adam* nieposiadał się od uniesienia i uważał się za najszczęśliwszego śmiertelnika. — Kometa 5go Lutego ukazał się nagle w *Nowym Jorku*. — Po odroczeniu Izby prawodawczych, daną będzie w Teatrze *francuzkim* Traiedja Pana *Lamartin* pod tytułem *Troussaint* (Tusę) czyli Powstanie Murzynów. — Spiewaczka *Klara Novello* występuje teraz z nadzwyczajnem powodzeniem w Teatrze *Drurylen*. — Spiewak *Diupre* dla tego nie chciał spiewać w Operze *Karol VIIty*, ponieważ Dyrektor *P. Pillet* nie urządził iak należy korpusu klaskaczy, przez co Artysta nie był dostatecznie poklaskiwany. — *Teressa Elsler* ofiarowała dla nieszczęśliwych mieszkańców *Gwa-*

dalupy 30 fr. Bardzo mało dla Tancerki, która w 5ciu pa może zarobić 30 fr. — Prócz lienznych towarzystw Spiewaków które w ostatnich czasach zawiązały się w Belgji, w obu prowincjach Flandrii zawiązały się także inne stowarzyszenia dla innych celów artystycznych, i tak w mieście *Mildert* istnieje towarzystwo celem udoskonalenia sztuki grymasów. Wyznaczono nagrody dla tych, którzy najśmieszniejsze ukazują grymasy, miny i t. d. w salonie *van den Bosze*. 25go Marca dano tamże widowisko nadzwyczajne, w czasie którego rozwinięto najśmieszniejsze karykatury, jakie kiedykolwiek widziano na twarzy ludzkiej. Wszyscy amatorowie tej sztuki zostali zaproszeni aby okazać dowody swego talentu.

S Z A R A D A.

Przez wszystko, wnet poznać jeżeli zechcecie
Co czwarte, drugie, trzecie, a co drugie, trzecie.
Zgadnąć łatwó zadanie, i to bez myślenia,
Bo każdy z was za życia ma to bez wątpienia.
(Zesłała Szarada Omamienie.)

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Alexandrowicz Józ: Admin: Docho: Tabacz: Skarbow:
z Berlina; Deskar St: Ob: z Smogorzewa; Chowanicki Syl:
Naczeln: Sekcji Dóbr i Lasów z Kielc; Jankowski Józef
Professor Uniwer: z Krakowa; Wólf Karol Dz: z Cieleca;
Lenartowicz And: Dz: z Sokołowa; Orzeszko Julian
Oby: z Gub: Grodzieńskiej; Dembowska Emilia Ob:

DONIESIENIA.

W Dobrach OPALIN, na 7mej werstwie za Powązkowskiemi rogatkami, a cztery za Parysowem położonych, jest do wydzierżawienia z wolnej ręki **PROPINACJA**, składająca się z trzech karczem. Ktoby ją chciał nabyć w Dzierżawę, rocznie po złp. 4,800, zgłosić się raczy do Rządcy tych Dóbr na gruncie.

KAPITAŁY od 5000 do 20,000 zł., są do wypożyczenia na hipotekę Domu murowanego w Warszawie. Wiadomość u Adwokata Helcla, przy ulicy Podwałe pod Nr 533.

Potrzebny jest **OWCARZ**, bez Żony, bez Matki, sam ieden na stół, do cienkich Owiec; zgłosić się do Zamczku w Gubernji Sandomierskiej; pod Opoczmem Miastem Powiatowym.

Ktoby chciał niedaleko spławnej rzeki Wieprz, na wielką skalę założyć **HUTE** szklarną, **SMOLARNIA**, wypalać **WĘGLE** i **POPIÓŁ**, zechce się zgłosić pod Nr 1351 lit. B. ulica Mazowiecka, a powyższe wiadomość o **LASACH** mogących dostarczyć około 100,000

sążni kubicznych drzewa, oprócz pni na smołę i materjału na popiół; że zaś i spadki wody znajdują się, przeto i inne zakłady jakie urządzone być mogą.

SUMMA zł. 5000 (rubli sr. 750), jest do wypożyczenia od Sgo Jana, na lat 2 lub 3 na Iszą lub wreszcie 2gą hypotekę domu, tu w Warszawie przy jednej ze znaczniejszych ulic położonego; w procencie zaś ma być zapewnionem stosowne Mieszkanie. Bliższą wiadomość poznać można w pałacu Potockich na Krak-Przedm. w 2m podwórzu w oficynie na dole obok pompy, z rana przed godz: 9tą, a po południu między 3½ a 5tą.

Dzierżawy POLOWANIA w dobrach Młociny i Łomianki, z przyległ. ściami Wólka Węglowa, Łaski, Buraków i Kiełpin, do stworzenia polowania oznaczają na wspólne zebranie się dzień 22 b. m. w punkcie Łomianki. Zarazem ostrzegają innych amatorów myślistwa, iż odtąd nikomu bez pozwolenia polować w dobrach tych niewolno, a dopuszczający się tego, sam sobie winę przypisze doznać się mogących nieprzyjemności, jakie go niemiylnie spotkają.

PROTERÓW dwóch opatrzonych w dobre świadectwa, potrzebuje Hotel Wileński na Tłumackiem; posiadający takowe, zgłosić się zechcą do P. Plath, Rządcy tegoż Hotelu.

Różne **MEBLE** mahoniowe i iesionowe, Flizy marmurowe i ciosowe, różne Żelaztwa, Budowlowe sprzęty, iako i Błaty kuchenne, Drzwiżki mosiężne, są do sprzedania pod Nr 1346 lit: B. Wiadomość u Struża.

NASIENIE konieczyń holenderskiej czerwonej, Wyki białej i szarej, Tymotełgras, Sprock, Lucerna, Esparceta, Madia Satiwa, Len Rygski, Boraki cukrowe, różne inne Ogrodowe i Pastewne Nasienia, nadeszły do Handlu Korzennego M. B. Gordon przy ulicy Długiej.

KOCZOBRYK budowy Petersburgskiej, mocno i gustownie zrobiony, zdatny do miasta iako i do podróży, jest do zbycia przy ulicy Elektoralnej Nr 794 lit: C.

DOBRA składające się z 4ch Folwarków, oraz Miasta, położone mil 4 od Warszawy, są do wydzierżawienia od Sgo Jana r. b., czyli to w ogóle, albo częściowo. Informacja udzieloną zostanie w Kancelarji Notarialnej na Tłumackiem, w domu dawniej Ossolińskich.

Para **KONI** powozowych, młodych, pięknej rasy, są do sprzedania w cenie dukatów 80. Wiadomość w Hotelu Gerlach.

Dziś rano ciepła stopni 5. Wczoraj w połud: 15
TEATRY. Jutro, Poitrze i w Sobotę, niema Widowisk.